

Sygn. akt VIII U 592/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 kwietnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 12 kwietnia 2016 roku w Gliwicach

sprawy S. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania S. S. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 4 marca 2015 roku i 16 kwietnia 2015 roku **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 592/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 4 marca 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu S. S. (1) prawa do emerytury.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że ubezpieczony wykazał 23 lata, 5 miesięcy i 14 dni okresów składkowych i nieskładkowych do dnia 31 grudnia 1998 roku oraz 5 lat i 23 dni pracy w warunkach szczególnych.

Kolejną decyzją z dnia 16 kwietnia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ponownie odmówił ubezpieczonemu S. S. (1) prawa do emerytury ponieważ ubezpieczony wykazał jedynie 5 lat i 23 dni okresów pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy uznał, iż S. S. (2) posiada staż 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych do 31 grudnia 1998 roku.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji i przyznanie mu prawa do emerytury z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Na rozprawie 24 lipca 2015 roku (karta 17 a.s.) S. S. (1) podał, iż spełnia warunek 15 lat pracy w warunkach szczególnych ponieważ należy zaliczyć cały okres zatrudnienia, służbę wojskową i prowadzenie

działalności gospodarczej. Ubezpieczony wskazał, że pracował jako spawacz lub kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. S. (1) urodził się (...). Przebieg jego pracy zawodowej do dnia 31 grudnia 1998 roku przedstawia się następująco:

1. od 7 grudnia 1967 roku do 15 stycznia 1969 roku - (...) Fabryka (...) w T. (tom I, karta 4 a.e.) – 1 rok, 1 miesiąc, 10 dni;
2. od 8 lutego 1969 roku do 15 kwietnia 1969 roku – Huta (...) (tom I, karta 5 a.e.) – 2 miesiące, 6 dni;
3. od 16 maja 1969 roku do 1 sierpnia 1969 roku – Przedsiębiorstwo Handlu (...) w S. (tom I, karta 6 a.s.) – 2 miesiące, 17 dni;
4. od 23 września 1969 roku do 30 marca 1970 roku – R. Zakłady (...) w R. (tom I, karta 7a.e.) – 6 miesięcy, 8 dni;
5. od 2 kwietnia 1970 roku do 28 listopada 1970 roku – (...) i UP (...) w K. (tom I, karta 8 a.e.) – 7 miesięcy, 27 dni;
6. od 9 grudnia 1970 roku do 31 maja 1971 roku - (...) Fabryka (...) w T. (tom I, karta 4 a.e.) – 5 miesięcy, 23 dni;
7. od 1 lipca 1971 roku do 29 października 1971 roku – (...) Spółdzielnia (...) w T. (tom I, karta 9 a.e.) – 3 miesiące , 28 dni;
8. od 29 października 1971 roku do 17 października 1973 roku – zasadnicza służba wojskowa (tom I, karta 38 a.e.) ;
9. od 31 października 1973 roku do 27 lipca 1974 roku – (...) Przedsiębiorstwo (...) w T. (tom I, karta 11 a.e.) – 8 miesięcy, 28 dni;
10. od 26 sierpnia 1974 roku do 8 marca 1975 roku – Przedsiębiorstwo Państwowej (...) w B. (tom I, karta 12 a.e.) – 6 miesięcy, 14 dni;
11. od 12 marca 1975 roku do 5 stycznia 1984 roku – Przedsiębiorstwo (...) w B. (tom I, karta 10 a.e.) – 9 lat, 1 miesiąc, 9 dni;
12. od 5 stycznia 1984 roku do 19 kwietnia 1984 roku – Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Zakład (...) w K. (tom I, karta 13 a.e.) – 3 miesiące, 14 dni;
13. od 16 maja 1984 roku do 5 września 1984 roku - Przedsiębiorstwo (...) B. (tom I, karta 14 a.e.) – 3 miesiące, 21 dni;
14. od 12 września 1984 roku do 24 marca 1985 roku - Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Zakład (...) w K. (tom I, karta 16 a.e.) – 6 miesięcy, 13 dni.

Od 1 czerwca 1985 roku do 9 września 1996 roku – z przerwami - ubezpieczony prowadził działalność gospodarczą (tom I, karta 17, 18 a.e.). W dniu 28 października 1996 roku został zarejestrowany jako bezrobotny (tom I, karta 19 a.e). Następnie ubezpieczony nie pozostawał w zatrudnieniu. Od 1 lutego 1999 roku był uprawniony do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy (tom I, karta 46 a.e).

W czasie pierwszego zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w T. ubezpieczony wykonywał, na warsztacie, prace ślusarskie, pracował także zapinając materiał na suwnicę. Uczęszczał na kurs spawacza i wykonywał prace spawalnicze. W Hucie (...) wykonywał prace spawalnicze. W Przedsiębiorstwie Handlu (...) w S. spawał i malował farbami i lakierami maszyny rolnicze. U kolejnego pracodawcy w R. Zakładach (...) w R. ubezpieczony pracował jako spawacz elektryczny – spawał leje do form, pustki, kolyby, szyny. Jako spawacz pracował także w (...) i UP (...) w K., gdzie spawał

rury i w czasie kolejnego zatrudnienia w (...) Fabryce (...) w T., gdzie pracował jako spawacz – ten okres został zaliczony przez ZUS do pracy w warunkach szczególnych. W (...) Spółem ubezpieczony pracował jako konwojent. Praca ta polegała na podróżach z kierowcą, po odbiór różnych towarów tj. sztućców, szkła. Następnie ubezpieczony rozwoził ten towar do sklepów i restauracji. W (...) Przedsiębiorstwie (...) w T. ubezpieczony wykonywał prace kierowcy Ż., którym rozwoził murarzy do pracy. W Przedsiębiorstwie Państwowej (...) w B. przez pierwsze 3 miesiące ubezpieczony pracował jako kierowca Ż., a następnie jako kierowca Stara, którym rozwoził materiały budowlane. U kolejnego pracodawcy w Przedsiębiorstwie (...) w B., w czasie obu okresów zatrudnienia, ubezpieczony pracował jako kierowca K. tj. samochodu o ciężarze 12 ton. Przewoził nim materiały na hałdy oraz materiały z kamieniołomów. W Państwowym Przedsiębiorstwie Użyteczności Publicznej Poczta Polska Zakład (...) w K., w czasie obu okresów zatrudnienia, ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu osobowego M. i przewoził dyrektorów firmy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z akt organu rentowego, przesłuchania stron / karta 47-48 /.

Sąd oparł się na wszystkich dowodach.

Sąd zważył co następuje: odwołanie nie było zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz 353 ze zm.) prawo do emerytury ma ubezpieczony, będący pracownikiem, urodzony po 31 grudnia 1948 roku , który:

- ukończył 60 lat,
- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998 roku 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A,
- nie przystąpił do OFE albo złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

W niniejszej sprawie spornym było czy S. S. (1) legitymuje się stażem co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W wykazie A, Dział XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm.) wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym, z kolei w dziale VIII, poz. 2 wymienione są prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony. Postępowanie dowodowe wykazało, że do prac w szczególnych warunkach można zaliczyć okresy:

1. od 8 lutego 1969 roku do 15 kwietnia 1969 roku – Huta (...) – 2 miesiące, 6 dni;
2. od 16 maja 1969 roku do 1 sierpnia 1969 roku – Przedsiębiorstwo Handlu (...) w S. – 2 miesiące, 17 dni;
3. od 23 września 1969 roku do 30 marca 1970 roku – R. Zakłady (...) w R. – 6 miesięcy, 8 dni;
4. od 2 kwietnia 1970 roku do 28 listopada 1970 roku – (...) i UP (...) w K. – 7 miesięcy, 27 dni;
5. od 9 grudnia 1970 roku do 31 maja 1971 roku - (...) Fabryka (...) w T. – 5 miesięcy, 23 dni;
6. od 27 grudnia 1974 roku do 8 marca 1975 roku – Przedsiębiorstwo Państwowej (...) w B. – 3 miesiące, 14 dni;
7. od 12 marca 1975 roku do 5 stycznia 1984 roku – Przedsiębiorstwo (...) w B. – 9 lat, 1 miesiąc, 9 dni;
8. od 16 maja 1984 roku do 5 września 1984 roku - Przedsiębiorstwo (...) B. (tom I, karta 14 a.e.) – 3 miesiące, 21 dni.

Łącznie daje to 11 lat, 9 miesięcy i 5 dni.

Nie można zaliczyć do okresów pracy w warunkach szczególnych następujących okresów:

1. od 7 grudnia 1967 roku do 15 stycznia 1969 roku - (...) Fabryka (...) w T. – 1 rok, 1 miesiąc, 10 dni – ponieważ ubezpieczony nie miał ukończonych 18 lat i jako młodociany nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywać pracy w warunkach szczególnych;
2. od 1 lipca 1971 roku do 29 października 1971 roku – (...) Spółdzielnia (...) w T. – 3 miesiące, 28 dni – ponieważ ubezpieczony wykonywał prace konwojenta, a nie jest to praca w warunkach szczególnych;
3. od 31 października 1973 roku do 27 lipca 1974 roku – (...) Przedsiębiorstwo (...) w T. – 8 miesięcy, 28 dni – ponieważ ubezpieczony był kierowcą Ż., a nie jest to samochód wymieniony w dziale VIII, poz.2 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku;
4. od 26 sierpnia 1974 roku do 26 sierpnia 1974 roku – Przedsiębiorstwo Państwowej (...) w B. – 3 miesiące – ponieważ przez pierwsze 3 miesiące pracy w tym przedsiębiorstwie ubezpieczony pracował jako kierowca Ż.;
5. od 5 stycznia 1984 roku do 19 kwietnia 1984 roku – Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Zakład (...) w K. – 3 miesiące, 14 dni – ponieważ ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu osobowego, a nie jest to samochód wymieniony w dziale VIII, poz.2 wykazu A rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku;
6. od 12 września 1984 roku do 24 marca 1985 roku - Państwowe Przedsiębiorstwo Użyteczności Publicznej Poczta Polska Zakład (...) w K. – 6 miesięcy, 13 dni – ponieważ ubezpieczony pracował jako kierowca samochodu osobowego.

Okres zasadniczej służby wojskowej nie podlegał zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych. Odbywanie zasadniczej służby wojskowej regulowane było przez ustawę z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (t.j. Dz.U. z 2004r. Nr 241, poz 2416). Zgodnie z treścią art. 108 ust. 1 tej ustawy obowiązującego w okresie od 29 listopada 1967r. do 31 grudnia 1974r. (w brzmieniu pierwotnym) i po zmianie od 1 stycznia 1975 roku (w brzmieniu do 5 sierpnia 1979 roku) - a zatem w okresie obywatela zasadniczej służby wojskowej przez odwołującego - okres odbytej zasadniczej lub okresowej służby wojskowej zalicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem, pracownikom, którzy po odbyciu tej służby podjęli zatrudnienie w tym samym zakładzie pracy, w którym byli zatrudnieni przed powołaniem do służby, albo w tej samej gałęzi pracy.

Na podstawie art. 108 ust. 4 w/w ustawy wydane zostało Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 1968r. w sprawie szczególnych uprawnień żołnierzy i ich rodzin (Dz. U. Nr 44, poz. 318). Rozporządzenie to obowiązywało do 31 sierpnia 1979 roku. Zgodnie z § 5 ust. 1 rozporządzenia żołnierzowi, który podjął zatrudnienie stosownie do zasad określonych w § 2-4 (tj. w terminie 30 dni od dnia zwolnienia ze służby wojskowej zgłosił powrót do zakładu pracy), wlicza się czas odbywania służby wojskowej do okresu zatrudnienia w zakładzie pracy, w którym podjął zatrudnienie, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym zakładzie oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie.

Treść powyższych przepisów wskazuje, że skoro czas odbywania służby wojskowej w warunkach określonych w tych przepisach, wlicza się do okresu zatrudnienia, w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem w tym w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie, to okres ten należy zaliczyć do pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.). Do odbywania zasadniczej służby wojskowej należy bowiem stosować przepisy w brzmieniu obowiązującym w okresie jej odbywania.

Takie stanowisko potwierdza Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z dnia 9 marca 2010r. I UK 333/09 (LEX 585739) oraz w wyroku z 25 lutego 2010 r. II UK 219/09, zaś Sąd orzekający prezentowane stanowisko w pełni podziela. Okres zasadniczej służby wojskowej nie zalicza się ubezpieczonemu do okresu pracy w warunkach szczególnych albowiem przed jej rozpoczęciem ubezpieczony, będąc zatrudnionym w (...) Spółem jako konwojent, nie wykonywał pracy w warunkach szczególnych. Po zakończeniu służby wojskowej ubezpieczony został zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w T. i wykonywał pracę kierowcy Ż.. Brak wykonywania pracy w warunkach szczególnych przed odbywaniem zasadniczej służby wojskowej i po jej zakończeniu wyklucza zaliczenie służby wojskowej do okresu pracy w warunkach szczególnych.

Nie podlega zaliczeniu do okresów pracy w warunkach szczególnych okres prowadzenia działalności gospodarczej przez ubezpieczonego i to niezależnie od jej profilu. Wynika to z przepisu art. 32 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej, który odnosi się do „ubezpieczonych będących pracownikami” czyli do osób wykonujących pracę na podstawie stosunku pracy. Ubezpieczony jako prowadzący działalność gospodarczą nie był pracownikiem.

Odwołujący wskazał, że przez około 2 lata pracował w zakładzie pana K., po ukończeniu 8 klasy szkoły podstawowej. Sąd nie prowadził postępowania dowodowego w tym kierunku ponieważ jako małoletni ubezpieczony nie mógł stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracować w warunkach szczególnych. Nadto z zeznań ubezpieczonego wynika, że w tym okresie pracował jako pracownik ogólnobudowlany, a praca taka nie jest wymieniona w rozporządzeniu Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477 14 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek